

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนขยายส่วนหนึ่งในการศึกษาโครงการจัดการทรัพยากรและการดำเนินการ (Resource and Operation Management, ROM) ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านการดำเนินการเกี่ยวกับคำสั่งซื้อ (Order Handling)
- ด้านการวางแผนการผลิต (Production Planning)
- ด้านการดำเนินการจัดซื้อ (Purchasing)
- **ด้านการควบคุมการผลิตระดับปฏิบัติการ (Shop Floor Control)**
- ด้านการดำเนินการจัดส่งสินค้า (Delivery)
- ด้านการจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management)
- ด้านการจัดการคุณภาพ (Quality Management)

โดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิจัยทางด้านการควบคุมระดับปฏิบัติการ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนการผลิตในระดับปฏิบัติการ หรือ การจัดการการผลิตในระดับปฏิบัติการ การออกเอกสารคำสั่งปฏิบัติงาน การเบิก/คืนวัตถุดิบ การเบิก/คืนเครื่องมือต่าง ๆ การควบคุมการผลิต รวมไปถึงการเก็บข้อมูลในระดับปฏิบัติการเพื่อนำมาประเมินผลการทำงาน และจัดทำเป็นรายงานสำหรับผู้บริหาร มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนากระบวนการสำหรับอุตสาหกรรมการผลิต (Work Flow) พร้อมทั้งออกแบบระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนกระบวนการและระบบสารสนเทศ ในส่วนการควบคุมระดับปฏิบัติการด้วย สำหรับการทดสอบการใช้งานของโปรแกรม ได้เลือกโรงงานตัวอย่าง และผลิตภัณฑ์ตัวอย่างเพื่อใช้ในการทดสอบ โดยสามารถสรุปผลการดำเนินการวิจัยโดยรวม ได้ดังนี้

6.1 สรุปผลงานวิจัย

จากการวิจัยทั้งหมดสามารถสรุปสาระสำคัญของงานวิจัยได้ดังนี้

1) ส่วนผลของการออกแบบกระบวนการงานและระบบสารสนเทศ

ผลที่ได้จากการออกแบบระบบ คือ กระบวนการในรูปแบบของแผนภาพ Value Chain และ IDEF0 ในขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ พร้อมทั้งการวิเคราะห์ปัจจัยขาเข้า (inputs) ปัจจัยขาออก (outputs) กลไกการทำงาน (mechanisms) และกลไกการควบคุม (controls) รวมถึงการออกแบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการออกแบบหน้าจอการทำงาน นอกจากนี้ กระบวนการที่ได้ออกแบบยังสามารถพัฒนารูปแบบแนวคิด และกระบวนการทำงานของอุตสาหกรรม ในเชิงนโยบาย โดยทำให้เกิดการทำงานที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น และการทำงานมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างถูกต้อง ทันสมัย และแม่นยำมากขึ้น

2) ส่วนการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์

งานวิจัยนี้ได้เลือกใช้ฐานข้อมูล Mysql เป็นระบบการจัดการฐานข้อมูล Mysql เนื่องจากเป็นระบบการจัดการฐานข้อมูล แบบ open source ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด นอกจากนั้นในส่วนของการพัฒนาโปรแกรม ผู้วิจัยได้เลือกใช้โปรแกรม PowerBuilder 9.0 และ class มาตรฐานที่เรียกว่า PFC เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโปรแกรม

นอกจากนั้นผลลัพธ์ที่ได้จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น สามารถเรียกดูข้อมูลผ่านทางหน้าจอทั้งสิ้น 18 หน้าจอ รวมถึง จัดพิมพ์เอกสารประกอบการทำงานต่าง ๆ และรายงานสำหรับผู้บริหาร โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

หน้าจอของโปรแกรม

- Maintain Production Calendar
- Maintain Employee
- Maintain Machine Data
- Maintain operation
- Maintain Rework Problem
- Maintain Route Sheet
- Maintain Tool Data
- Work Order

- View production schedule
- Daily released work Order
- Tool Requisition
- Tool Transaction
- Data Collection
- work order status
- Efficiency Report
- Rework Report
- Utilization Report

เอกสารประกอบการทำงาน

- เอกสารคำสั่งปฏิบัติงาน เมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Daily released work order
- เอกสารติดตามวัสดุ (Material Tag) เมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Work order
- เอกสารแสดงตารางการผลิตของสถานีนงานต่าง ๆ เมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Production Schedule Report
- เอกสารคำสั่งซ่อมแซมงาน (Rework order) เมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Maintain Production Order
- เอกสารขอเบิกเครื่องมือ (Tool requisition) เมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Tool Requisition
- เอกสารแสดงสถานะของเอกสารคำสั่งปฏิบัติงาน เมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Work Order Status

รายงานสำหรับผู้บริหาร

- รายงานแสดงปริมาณการซ่อมแซมงานเมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Rework Report
- รายงานแสดงประสิทธิภาพการทำงาน โดยเรียกดูตามหมายเลขพนักงาน เมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Efficiency Report by Employee No
- รายงานประสิทธิภาพการทำงาน โดยเรียกดูตามหมายเลขเอกสารคำสั่งผลิต เมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Efficiency Report by Production Order No
- รายงานอัตราการใช้สอยเครื่องจักร เมื่อสั่งพิมพ์ผ่านหน้าจอ Utilization Report

3) ส่วนการทดสอบการใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากการดำเนินการทดสอบการใช้งาน พบว่าระบบสนับสนุนที่พัฒนาขึ้นสามารถดำเนินการได้จริง และสามารถเพิ่มศักยภาพการดำเนินการ ในส่วนของการ จัดเก็บและประมวลผลข้อมูลให้มีความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารระหว่างแผนกและสอบกกลับข้อมูลได้ในทุกขั้นตอนการทำงาน ถึงแม้ว่า ระบบที่พัฒนาจะมีการสาธิตในบางส่วน เนื่องจากอุตสาหกรรมมีข้อมูลและการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ไม่ครบทุกกระบวนการที่ได้ทำการออกแบบไว้

6.2 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในบางส่วน ซึ่งต้องมีการปรับปรุง และทำการพัฒนาต่อไป ดังนี้

- 1) งานวิจัยชิ้นนี้ไม่ครอบคลุมกระบวนการงานกรณีพิเศษอื่น ๆ ที่อาจขึ้นในการทำงานจริง ทำให้โปรแกรมบางส่วนไม่สามารถรองรับกระบวนการอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ออกแบบไว้ได้ โดยเฉพาะในส่วนของงานการบำรุงรักษาเครื่องจักรที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ทำให้เครื่องจักรที่มีอยู่ไม่สามารถทำงานได้ตามตารางที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ใช้งานโปรแกรมจะต้องคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการบำรุงรักษาเครื่องจักรด้วยตนเอง ระบบไม่สามารถรองรับการทำงานในส่วนนี้ได้
- 2) รายงานที่ได้จากระบบที่ออกแบบนี้ จะมีความถูกต้องและแม่นยำมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูล (inputs) ที่อยู่ภายในระบบ อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับความเร็วในการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ หากมีการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบช้า จะทำให้รายงานที่ประมวลผลได้ ไม่ตรงกับความเป็นจริง
- 3) ในปัจจุบันผู้ที่จะสามารถใช้งานโปรแกรมได้ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจในกระบวนการผลิตเป็นอย่างดี และสามารถสังเคราะห์หาข้อมูลนำเข้า (inputs) ที่เหมาะสมเพื่อให้ระบบสามารถทำงานและให้ผลลัพธ์ได้อย่างถูกต้องและมีคุณค่า
- 4) พนักงานที่ทำการบันทึกข้อมูลจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง เพื่อโปรแกรมสามารถทำการตรวจสอบข้อมูลและตรวจสอบการบันทึกเอกสารต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) หากมีการดำเนินการศึกษาและทำการวิจัยต่อไป ควรที่จะเลือกศึกษาเพิ่มเติมในส่วนกระบวนการพิเศษที่โปรแกรมนี้ไม่สามารถรองรับได้ เช่น ส่วนงานการบำรุงรักษา

เครื่องจักร หรือ การออกรายงานสำหรับผู้บริหารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานอัตราการ
ใช้สอยวัตถุดิบในการผลิต (Material Utilization report) หรือ รายงานชั่วโมงเครื่องจักร
เสีย (Downtime Report) เป็นต้น

- 6) ในด้านของการประมวลผลตารางการผลิต หากมีการดำเนินการศึกษาและทำการวิจัย
ต่อไป อาจทำการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของ Heuristics อื่น ๆ ที่มีอยู่และตัววัดสมรรถนะ
ของการจัดตารางการผลิต เพื่อช่วยให้การจัดตารางการผลิตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.3 ข้อจำกัดของโปรแกรม

- 1) โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นไม่ได้ผ่านการขั้นตอน validation ในกระบวนการพัฒนาโปรแกรมและ
การทดสอบการใช้งาน
- 2) โปรแกรมที่พัฒนาไม่สามารถรองรับกระบวนการทำงานแบบต่อเนื่อง (Continuous Process
Flow) ได้
- 3) โปรแกรมไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารคำสั่งผลิต (Production
Order) ได้ ตรวจสอบได้เพียงสถานะของเอกสารคำสั่งผลิต (Production order released
status) เท่านั้น
- 4) โปรแกรมไม่สามารถดำเนินการออกเอกสารคำสั่งปฏิบัติงาน (work order) ได้อย่างอิสระ หาก
ไม่ได้ดำเนินการออกเอกสารคำสั่งผลิต (Production order) ก่อน
- 5) โปรแกรมไม่สามารถรองรับกระบวนการงานเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงเครื่องมือเครื่องจักรที่เกิดขึ้นใน
ระบบผลิตได้
- 6) โปรแกรมไม่สามารถรองรับค่าเผื่อสำหรับความยืดหยุ่นของกระบวนการผลิต (Process
capability tolerance) และ ค่าเผื่อสำหรับเวลาเสียของเครื่องจักร (Machine break down
tolerance)
- 7) โปรแกรมไม่สามารถรองรับทางเลือกของเส้นทางการผลิตได้ (Alternative production route
sheet) กล่าวคือ สำหรับผลิตภัณฑ์ 1 ตัว สามารถมีเส้นทางการผลิตได้เพียง 1 เส้นทางเท่านั้น
- 8) ส่วนโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดตารางการผลิต มีเงื่อนไขดังต่อไปนี้
  - ทุกสถานีนงานต้องมีเวลาทำการเท่ากันทุกสถานีนงานในแผนงานนั้น ๆ
  - ตารางการผลิตที่เสนอแนะแบ่งขั้นตอนการผลิตและสถานีนงาน ตามข้อมูลที่ปรากฏอยู่ใน
ในเส้นทางการผลิตที่ได้รับการเก็บข้อมูลไว้ในขั้นตอนการเริ่มต้นการทำงานเท่านั้น

- ข้อมูลที่จัดตารางการผลิตได้ในแต่ละครั้ง ไม่สามารถบันทึกลงในฐานข้อมูลได้ หากต้องการเรียกดูข้อมูลจะต้องทำการประมวลผลใหม่เท่านั้น

6.4 ความแตกต่างของโปรแกรมที่พัฒนาและโปรแกรมอื่น ๆ

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของโปรแกรมที่พัฒนาและโปรแกรม ERP ทางการค้าอื่น ๆ

Feature	SAP	Oracle	MFG/PRO	งานวิจัย
Minimize Cost	Y	Y	Y	N
Engineering- to-order	Y	Y	Y	N
Make-to-Stock	Y	Y	Y	Y
Make-to-Order	Y	Y	Y	Y
Assembly-to-Order	Y	Y	Y	Y
Repetitive Manufacturing	Y	Y	Y	N
Flow Manufacturing	Y	Y	Y	Y
Process Manufacturing	Y	Y	Y	Y
Shop floor (work order)	Y	Y	Y	Y
Production Statistics	Y	Y	Y	Y
Detailed Scheduling	Y	Y	Y	Y
Product Cost Calculation	Y	Y	Y	N
Work order status report	Y	Y	Y	Y
Input/output Operation report	Y	Y	Y	N
Scrap report	Y	Y	Y	N
Downtime report	Y	Y	Y	N
Efficiency report	Y	Y	Y	Y
Utilization report	Y	Y	Y	Y
rework report	Y	Y	Y	Y

จากตารางจะเห็นว่าโปรแกรมที่ทำการพัฒนาขึ้นมีการรองรับการทำงานที่น้อยกว่าโปรแกรม ERP ทางการค้าอื่น ๆ แต่งานวิจัยชิ้นนี้ทำการพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่เผยแพร่ทั่วไปโดยไม่คิดมูลค่า หากมีการพัฒนาโปรแกรมในขั้นต่อไปควรพิจารณาถึงการทำงานที่โปรแกรมยังไม่รองรับ แต่โปรแกรมทางการค้าอื่น ๆ มีอยู่จริง

นอกจากนั้นสำหรับในส่วนของการทดสอบการใช้งานนั้น โรงงานตัวอย่างไม่มีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในส่วนกระบวนการควบคุมการผลิตระดับปฏิบัติการเลย ดังนั้น โปรแกรมตัวอย่างที่ทำการพัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้จึงมีประโยชน์อย่างยิ่งในด้านการเก็บข้อมูลลงในฐานข้อมูล เพื่อความสะดวกในการเรียกใช้งาน และความถูกต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของข้อมูล อีกทั้งยังสามารถเพิ่มความรวดเร็วในติดต่อสื่อสารระหว่างแผนกได้อีกด้วย โดยเฉพาะในส่วนของ การประมวลผลการทำงานที่เกิดขึ้นในระบบ และในปัจจุบันโรงงานตัวอย่างไม่มีการประมวลผลข้อมูลการทำงานที่มีแบบแผนถูกต้อง โปรแกรมที่พัฒนาในงานวิจัยนี้จึงรองรับการประมวลผลข้อมูลด้วยการออกรายงานสำหรับผู้บริหารรูปแบบต่าง ๆ ได้มากกว่าที่ทางโรงงานปฏิบัติอยู่เดิม